

БАБКОВИЧ Роман,
*аспірант, Національний
університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**КОМУНІКАТИВНІ ПРАКТИКИ УНІВЕРСИТЕТІВ НАУК ПРО
ЖИТТЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ГАЛУЗІ**

Сучасна вища освіта в аграрній сфері виходить за межі традиційного передавання знань і професійних навичок та орієнтується на формування

цілісної екологічної свідомості майбутніх фахівців. Університети наук про життя відіграють ключову роль у підготовці студентів до роботи в умовах глобальних екологічних викликів, адже майбутні аграрії мають поєднувати компетентність у технологіях виробництва, управлінні природними ресурсами та відповідальне ставлення до довкілля.

Комунікативні практики в освітньому середовищі університетів (академічні дискусії, семінари, проєктна діяльність, публічні презентації та медіа-платформи) забезпечують формування у студентів екологічних цінностей, критичного мислення та здатності аргументовано приймати рішення в професійній діяльності. Такі практики дозволяють інтегрувати теоретичні знання з практичним досвідом, обговорювати етичні аспекти господарювання та сталого розвитку, а також моделювати професійні сценарії взаємодії з природним середовищем.

Важливо зацентувати на інтеграції цифрових і медіаресурсів в освітній процес, що розширює можливості студентів у формуванні екологічних цінностей та у професійній комунікації щодо сталого розвитку. Комунікативні практики стають ключовим інструментом поєднання академічної, практичної та соціальної складових підготовки майбутніх аграріїв.

Отже, дослідження комунікативних практик як засобу формування екологічної свідомості майбутніх аграріїв є актуальним для сучасної педагогічної науки, оскільки поєднує педагогічні, соціокультурні та екологічні виміри підготовки фахівця.

Формування екологічної свідомості майбутніх фахівців агропромислової галузі є інтегративним процесом, який включає когнітивний, ціннісний і поведінковий компоненти підготовки. Сучасна педагогічна наука підкреслює, що підготовка фахівця агропромислової сфери повинна виходити за межі технічних компетенцій та охоплювати формування етичного ставлення до довкілля та сталого використання природних ресурсів (Сисоєва, 2011; Кремень, 2011; Андрущенко, 2013).

Комунікативні практики у вищій школі, зокрема в університетах наук про життя, є одним із головних механізмів формування екологічної культури. Вони об'єднують академічні дискусії, роботу над проектами, аналіз кейсів, дебати та використання медіаплатформ для обговорення екологічних проблем (Андрущенко, 2013). Такі форми взаємодії дають змогу студентам синтезувати теоретичні знання з практичними ситуаціями, оцінювати вплив агропромислової діяльності на довкілля та формувати критичне мислення щодо стратегій сталого розвитку.

Медіадискурс, як зазначають дослідники (2012), є потужним інструментом соціокультурного впливу, що формує систему цінностей студентів та допомагає усвідомлювати соціальні наслідки професійної діяльності. Інтеграція цифрових технологій у навчальний процес дозволяє студентам брати участь у віртуальних дебатах, проводити симуляції екологічних процесів і відпрацьовувати комунікативні навички у сфері сталого розвитку.

Зарубіжні дослідження також підтверджують значення комунікативних практик у формуванні екологічної культури. Так, міжнародні програми з освіти у сфері сталого розвитку (UNESCO, 2020) акцентують на інтерактивних методах навчання, групових обговореннях та медіа-комунікації як ключових чинниках розвитку екологічних цінностей студентів. Beames і Brown (2016) підкреслюють, що освітній дискурс у природничих і аграрних науках має поєднувати наукову обґрунтованість із соціокультурною відповідальністю (див. Табл.1).

Основні комунікативні практики та їх вплив на формування екологічної свідомості

Комунікативна практика	Зміст впливу	Очікуваний результат
Академічні дискусії	Обговорення кейсів з екологічної безпеки, аналіз практичних ситуацій	Усвідомлення етичних та екологічних норм, розвиток критичного мислення

Проектна діяльність	Створення екологічних проєктів та презентацій	Розвиток компетентності у прийнятті рішень, відповідальність за природні ресурси
Медіаактивності	Участь у публічних кампаніях, соціальних мережах, блогах	Формування екологічної культури, соціальна комунікація, критична оцінка інформації
Групові дебати	Рольові ігри та дискусії щодо сталого розвитку	Уміння аргументувати позицію, враховувати інтереси громади та екологічні стандарти
Інтерактивні симуляції	Використання цифрових платформ для моделювання аграрних процесів	Формування навичок аналізу впливу людської діяльності на довкілля

Отже, комунікативні практики та медіадискурс створюють цілісне освітнє середовище, яке сприяє формуванню екологічної свідомості майбутніх аграріїв та розвитку їхнього критичного мислення щодо взаємодії людини й природи.

Література

1. Андрущенко В. П. Філософія освіти XXI століття: пошук пріоритетів. Київ : Знання України, 2013. 640 с.
2. Beames S., Brown M. Outdoor Learning and Sustainability Education. London : Routledge, 2016. 212 p.
3. Іванов В. Ф., Волошенюк О. В. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.
4. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освіті. Київ : Педагогічна думка, 2011. 520 с.
5. Сисоєва С. О. Освітні реформи: освітологічний контекст. Київ : Видавничий дім «Едельвейс», 2011. 320 с.
6. UNESCO. Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives. Paris : UNESCO, 2020. 48 p.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Гуманітарно-педагогічний факультет

Кафедра журналістики та мовної комунікації

**СУЧАСНІ СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ:
МЕДІА, МОВА, КОМУНІКАЦІЯ**

Збірник матеріалів

III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

19 березня 2026 року

м. Київ

Сучасні соціокультурні трансформації: медіа, мова, комунікація: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 19 березня 2026 р.). Київ, 2026. 262 с.

Збірник матеріалів охоплює широке коло питань із наукових досліджень та професійного зростання в лінгвістичних, медійних, комунікаційних студіях і подальшого використання їх у сучасних дискурсах, наукових та дидактичних дослідженнях, гуманітаристиці загалом. Для фахівців у галузі журналістики, молодих науковців, студентів, а також усіх, хто цікавиться інноваційними процесами, які відбуваються в медіагалузі, мові та комунікації в складних умовах безпекових загроз і боротьби на інформаційному фронті.

Редакційна колегія: Савицька І.М., канд. філос. наук, доц. (голова); Степаненко М.І., д-р філол. наук, проф.; Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.; Кочукова Н.І., канд. філол. наук, доц.

Відповідальні за випуск: д-р філол. наук, проф., Степаненко М.І.,
канд. філол. наук, доц. Кочукова Н.І.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету (протокол № 7 від 17 березня 2026 року).

Автори публікацій відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, покликання на них та інші відомості й засвідчують відсутність плагіату.

Передруковувати опубліковані в збірникові матеріали дозволено тільки за згодою авторів.